

BARTÁK, SLÍVA, LINEK, STESKA, KOVAŘÍK... (str. 1 - 3)

17. 1. 2008

p **Úvodní slovo / Češi ve světě 2007** * Blíženci / **Jítat Koestana** - náhoda nebo způsob tvorby? * **Slovník katalogů / "K" jako Karpik 2007**

e-GAG

(Polsko) * **KdyKdoKdeKomuCoJak (a) Proč... / ...Humor 68 na Ořechovce; ČUK-př J. Holečkové edYtor informátorem ZS * Malá recenze na... / ...dalšího **Pavla Hanáka** „V taláru“ * **Kdo je kdo / Irina Iosip (Rumunsko) * Komiks-News # 52 * Do archívu / Salon se Slívou * Dokument / ČUK =****

Nadace a říše * **Ze světa / Steinberg míří do Evropy; Německo; Pakistán, Čína, Polsko...** * **Citát / Karel Schwarzenberg o humoru * Ze Slovenska / Kabát vydal Bojničana * Časopisy / Biblio s humorem * Knihy / Neprakta a Lichý stále vedou * Pro pamětníky / Co psal GAG před 4 lety - **Kemel do MfD!** * **Z pošty / Pohlenz * Výsledky / Turecko, Sýrie, Brazílie * Propozice / Lucembursko * KALENDÁRIUM * aj.****

ČUK vydává GEK * týdeník České unie karikaturistů * VI. ročník * (zprávy ČUK č. 261)

<http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 08 / 3

KRESBY V ČÍSLE: KOESTANA, IOSIPOVÁ, HOLEČKOVÁ, TOMASCHOFF, POSTRUZIN, KAZANEVSKY, DUKE, BOJNIČAN, NOVÁK, STARÝ, HANÁK...

Téma čísla / České úspěchy v soutěžích roku 2007

Loni se českým karikaturistům na mezinárodní scéně dařilo... Jak vlastně? Byl to tak trochu hokej. V první třetině roku jsme dobývali branky soupeřů na jejich ledě, ve druhé jsme sbírali úspěchy doma a - ve třetí jsme přestali hrát!

Pokud jde o lidi, byl to rok Mirka Bartáka - jeho zahraniční ocenění v Nizozemsku je jedním z nejvyšších, které může cartoonista získat - nedostanete je za jeden zdařilý fór ale jen za soustavnou vynikající tvorbu. A Barták, byť zahraniční soutěže téměř neobešel, patří k živým klasikům. Konečně letos v červnu oslaví 70 let! Na domácím hřišti letos naopak obeslal obě velké akce - a obě vyhrál. Písek - kde zatím působil jen v porotě, dokonce poprvé v životě až v VII. ročníku (to je tucet let).

Na mezinárodní půdě Bartákovi sekundovali, dá-li se to tak ovšem říci o I. místech, Jirka Slíva a Radek Steska. Je to o to cennější, že oba za hranicemi. Ve světě nejúspěšnějším, byť letos nevitězným českým autorem se stal Břeťa Kovařík - neváhal obeslat několik špičkových zahraničních soutěží a hned na čtyřech získal ceny. Cáchy, Indie i Montreal mají svůj zvuk a hlavně tam nepanuje „cenová inflace“...

Ostatní pánové by si měli uvědomit, že to je cesta. Čím více obeslaných soutěží, tím větší povědomost u porotců. Jen zřídka vyhrává vtip, o jehož autorovi se nic neví z jiných katalogů a předávacích ceremoniálů... Kolegové Kubec a Kratochvíl, z těch, které najdete na seznamu loni úspěšných Čechů, s nimi Starý, Novák (a brí Svitalští) - pak ještě Linek (od VH ho vedeme v ČUKu), Dostál, Steska a Hrubý - ovšem jen na Slovensku - to je opravdu malá skupina hrdinů kteří si troufají změřit síly s mezinárodní konkurencí. Ještě, že v ČUKu můžeme počítat s „přespolními“ autory, Taussig i Tomaschoff svá díla nacházejí každý rok v řadě katalogů s vybranými vtipy. Česká jména na předních místech tak zaregistrovali jen pořadatelé desítky soutěží, z nichž se polovina konala v Česku (a na Slovensku).

Holečková, Lichý, Košťýř, Plotěná (a také David) své mezinárodní ceny loni sbírali jen na české půdě, další autoři dokonce jen v domácí konkurenci (viz národní soutěže). V nich byli úspěšní, mimo výše jmenovaných, také třeba Vhrstí, Jurkas a Hanák.

Pokud jsme se před rokem mohli těšit, že „většinu cen a diplomů získali Češi v cizině - a v nemilosrdné konkurenci“, pak to už neplatí. Slíva loni i letos na špici - drží naši vlajku nahoře, Kovařík se usadil jako trvale úspěšný autor... Až teprve teď je však vidět, jak skvělý (a bohužel pro naše barvy neběžný) byl loňský zásah Aleše Vyjidáka v Záhřebu.

Takový je dnes svět: jedni se cpou a druzí se válejí. Na snímcích jste **na 1. straně** jistě rozpoznali: **nahoře**: Břeťu Kovaříka v družební poloze s Honzou Tomaschoffem v Německu - aneb Kovařík dokázal loni vozit úspěhy i z ciziny (v tomto případě Aachen*); **dole**: Trio Jirka Novák, Mirek Barták, Jirka Košťýř, aneb ti, kteří si umějí ustlat na domácím hřišti. (V tomto případě v Písku na bienále cartoons). **Na této stránce** je radost pozřít na mezinárodně prostřené stoly pro hody jury FóroFORu 2007 a **na další stránce** můžete oko potěšit pohledem na přehlídku trofejí obou těchto festivalů. Kdybyste byli obdařeni nadpozemskou schopností vyčíst jména z diplomů, zjistili byste, většina z loňských cen neopustila území ČR.

*) Aachen = česky Cáchy

To bylo tedy úvodní slovo a popisky k fotkám. A teď už se pojdte projít po čestné listině nejlepších českých „soutěžáků“. Započítány jsou soutěže s anší úspěšnou účastí. Tedy: **100% Natural - Rumunsko; Zlatý súdok - Slovensko; FpF; bienále Písek; Cáchy - Německo; Montreal - Kanada; Kožuchów - Polsko; GG Znojmo; Ekofór - ceny jury; Ekofór - ceny publika**. Pokud jsme někoho opomněli a nezaznamenali jeho úspěch, jistě nám dáte vědět...

Mezinárodní soutěže a ceny:

Barták Miroslav

- 15. Dutch cartoons, Bergen a. O. (Nizozemsko) - **Ton Smits Prijs**
- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Hlavní cena**
- VI. Fóro FOR, Praha (Česko) - **I. cena**

- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Cena Haďáka**

Václav Linek

- Zlatý súdok 2007, Slovensko - **Hlavní cena**
- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Pytlík s pískem**

Radek Steska

- Zlatý Súdok 2007, Prešov (Slovensko) - **I. cena**
- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Cena Přesýpací hodiny**

Jiří Slíva

- 100% Natural, Suecava (Rumunsko) - **I. cena**

Jaroslav Dostál

- Zlatý Súdok 2007 (Slovensko) - **II. cena**

Lubomír Lichý

- VI. Fór pro FOR, Praha (Česko) - **III. cena**
- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - Pytlík s pískem

Jiří Novák

- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Cena města Písku**
- VI. Fór pro FOR, Praha (Česko) - **V. cena**

Pavel Taussig (D)

- VI. Fór pro FOR, Praha (Česko) - **IV. cena**

Břetislav Kovařík

- Zensure, Aachen (Německo) - **V. cena**
- Noviny, Kožucho (Polsko) - Prize of Gedia Poland Sp. z o. o. Nowa Sól
- Editorial Cartoon Competition, Montreal (Kanada) -

Certificates of Excellence

- 4. Int. cartoon cont.: Urbanizace a život (Indie) - **Special Prize**

Jitka Holečková

- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Cena Přesýpací hodiny**

Jan Tomaschoff (D)

- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Cena Přesýpací hodiny**

Jiří Košťář

VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - **Cena Jitony, a. s.**

Roman Kubec

- 100% Natural, Suecava (Rumunsko) - 8. místo

Marie Plotěná

- VII. Bienále cartoons, Písek (Česko) - Pytlík s pískem

Jan Hrubý

- Zlatý súdok 2007 (Slovensko) - Cena Nadácie AET. EST Snina

František Kratochvíl

- Daejon 2007 (Korea) - uznání Best cartoon

Národní soutěže a ceny:

Radek Steska

- GG Znojmo - **I. cena**
- EkoFór - **I. cena**

- EkoFór - **VI. cena**

Pavel Taussig

- GG znojmo - **II. cena**

František Kratochvíl

- EkoFór - **II. cena**
- VI. Fór pro FOR, Praha (Česko) - čestné uznání

Roman Kubec

- GG Znojmo - **III. cena**

Vhrsti

- EkoFór - **III. cena**

Roman Jurkas

- GG Znojmo - čestné uznání

NOS: Jiří Novák + Jaroslav Skoupy

- GG Znojmo - čestné uznání

Pavel Hanák

- GG Znojmo - čestné uznání

Pavel Starý

- VI. Fór pro FOR, Praha (Česko) - čestné uznání

Jiří Slíva

- Výroční cena ČUK

Mimo ČUK:

Petr Slaba

- EkoFór - **III. cena** (strip)

Evžen David

- EkoFór - **IV. cena** (strip)
- VI. Fór pro FOR, Praha (Česko) - **čestné uznání**

Jiří Bula

- EkoFór - **IV. cena**

Petr Vachuda

- EkoFór - **V. cena** (strip)
- EkoFór - **VI. cena** (strip)

Stýskala Lubomír

- EkoFór - **V. cena**

Miloš Kostka

- EkoFór - **VII. cena**

Na seznamu mezinárodních úspěchů jsou jména 16 autorů a 26 cen.*) Jen 6 autorů zabodovalo vícrát než jednou (Barták a Kovařík 4x, Lichý, Linek, Novák a Steska 2x). Zatímco donedávna jsme vlastně žádné jiné než mezinárodní soutěže neregistrovali, v roce 2007 se národních ocenění rozdělovalo hodně - díky Znojmu, brontosauřímu Ekofóru i zvláštním diplomům pro nejlepší další Čechy při FpF. A tak se 9 autorů z ČUKu mohlo loni radovat z tučtu národních ocenění.

Pro srovnání: v r. 2007 je počet 26 ocenění stejný jako v roce 2006; v předchozích letech 2004 i 2005 bylo mezinárodních ocenění o něco více – celkem 28 resp. 32

Pokud jde o počet 26 cen v r. 2006, tak v roce 2004 i 2005 bylo mezinárodních ocenění o něco více – celkem 28 resp. 32 a pokud jde o autory, jejich loňský počet 16 - je však nižší ve srovnání s minulými třemi roky!

Počet „kvalitních“ cen - jsou tištěny tučně (tedy mimo čestných uznání) se mění rok od roku dost zásadně (z původních 8 v r. 2004 stoupl na 14 a zase klesl na 11). V roce 2007 jich nacházíme 19. Zasloužili se o to nejvíc 10 autorů, kteří získali - počítáme-li jen Hlavní, I. až III. ceny na mezinárodní scéně, plus ceny Haďáka, Písku a Jitony - rovných 12 cen - tedy **Barták, Košťtýř, Linek, Slíva, Dostál, Steska, Holečková, Tomaschoff, Novák a Lichý.** (IH)

*) Do bilance r. 2007 jsme nezahrnuli výsledky soutěží, které se konaly na přelomu roku. Materiál je ilustrován snímky agentury GAG-foto a z archívu. Kresba: J. Tomaschoff

GAG pro pamětníky / Zprávy ČUK 04-3

Co psal GAG před 4 lety

Ve třetím čísle II. ročníku (2004) byl hlavním materiálem ten o Kemelovi. Autor brzy po jeho zveřejnění vystoupil z ČUKu - ve vsí počestnosti, aniž by zanechal příspěvkový dluh. Jinak se tu v poště vyjadřují Lichý a Šípoš, kurátor výstavy „Kobra 60“ vyčítá členstvu „neuvěřitelnou neukázněnost“, když desítka osob poslala své obrázky pozdě a někteří vůbec - citují: „*Třeba takový Vobr, od něhož dodnes nemám několikrát už avízovaný obrázek, který má viset na chodbě u šatny na panelu č. 21 vpravo dole a má být na ležato. No nic, Zlobře, když chceš škodit Kobře - sám sis o to řekl.*“ V čísle ještě zaujala čtenáře členská anketa - a také vyhlášená soutěž: **Kolik čísel „Vašeho Dikobrazu“ vyjde?** s tipy od 0 do 150 čísel.

UDÁLOST ROKU: Kemel v MfDNES!

Dlouhodobou krizi s aktuálním kreslířem-glosátorem politické scény se nakonec rozhodli v MfD řešit asi jediným možným způsobem, povolali třetího ze tří existujících příslušníků této odrůdy kreslířů – Miroslava Kemela. O tom, jaký význam této novince vedení redakce přikládá svědčí fakt, že ji anoncují na prvé straně vedle hlavičky MfD s Kemelovou kresbou (Klause) – hned vedle takových fotohlav jako jsou Bush, Powell, Klaus, Špidla a Topolánek.. GAG pro pamětníky / Zprávy ČUK 04-3

Co to značí? Opravte mne, kdybych se mýlil – Kemel kreslival do LN (?), a pak snad do Hospodářských novin(?). Nyní tedy, od Nového roku, je namísto Filipa Škody kreslířem dvoustrany „Názorů a komentářů“. Znamená to, že redakce se po letech exkluzivní spolupráce s Vladimírem Jiránkem a pak Vladimírem Renčínem a po přiznání si, že Filip Škoda přes neuvěřitelnou tvárnost formální nebyl tím pravým oříškovým, opět vrací tam kde začala. I když Kemel nemá Jiránkovu genialitu, ani Renčínovu popularitu, určitě zná řemeslo a proti Škodovi jde o pokrok. Škodovi námětáři z řad komentátorů sice také měli snahu, ale ne zcela přesně chápali specifiku tvorby vtípu, která je přece jen trochu složitější než se laikovi zdá. (Nejde jen o to vymyslet veselý dialog a ten dát zilustrovat). Neoficiálně jsem se

před rokem dozvěděl, že Renčín se zdál být vydavateli moc drahý, Škoda byl asi nenáročnější. Ale to je už teď pasé.

Miroslav Kemel ve svých 40 letech (a po 15 letech, kdy jsem ho více či méně sledoval) od naivního kopírování Jiráňka (to není výtka, ale konstatování běžného způsobu, jak se začátečník dostává do obrazu – pamatujete kdysi na Jiřího Lochmana? Na Josefa Brožka?) postupně získal jistotu v kresbě, která už je dlouho od té Jiráňkovy jasně rozlišitelná. Co ovšem pochopil stejně dobře a rychle, je schopnost poměrně jednoduchými prostředky charakterizovat hlavní figury politické scény. To byl hlavní nedostatek Škody – často čtenář nepoznal, kdo to má být anebo dokonce hádal na někoho jiného (přes snahu zapojit do toho grafické programy PC). Kemel tenhle problém nemá a ani mít nebude. Nekonkuruje Václavu Teichmanovi ani Štěpánu Marešovi v portrétní karikatuře, ale zůstává u osvědčené humoristické linky běžných pajduláků, kterým „jiráňkovsky“ nasazuje konkrétní tváře.

Oproti Renčínovi, který se tomuto způsobu politického vtípu (záměrně) vyhýbal a zachoval si obecnější pohled na problémy (*se všemi klady: např. větší nadčasovost, větší záběr skutečnosti – i se všemi zápory: Klause nebo Kalouska může jen jmenovat, nepřímo připomenout, ale ne nakreslit*), Kemel bude dobře plnit záměr redakce na konkrétní okažitou reakci na včerejší dění, resp. ilustrování závažného redakčního materiálu na počkání, tedy zaslání obratem po e-mailu v domluveném formátu (velikosti). Je to „řehole“, ale pro autora, který se oddal této profesi i vyvrcholení kariéry.

Pokud mohu soudit, jsou zde stále ještě karikaturisti, kteří by něco podobného svedli, i když spíš ve zmíněném „renčínovském“ pojetí: jistě Lubomír Lichý, podle mne v trochu lidovějším gardu i Zdeněk Hofman, penzista Jaroslav Dostál. Problém je jistě v libretech, v jejich aktuálnosti. Kobru také před časem asi dva měsíce v MfD zkoušeli, podle mne to bylo úspěšné a chytré, ale nejspíš až moc abstraktní na vysokonákladové noviny, které směřují od seriózního listu pro většinovou populaci ještě dále k zábavnosti a dle všeho spíš k tzv. „nováckým“ divákům. (Kobra tvrdí, že laici přímo z redakce se chodili ptát, proč nemá *Fuseklík* tělo, a o čem to vlastně je...) Z tohoto důvodu jsou pro MfD i mé další personální nápady s karikaturisty jako Douša nebo jiní Fefíkovci obdobně nepřijatelné.

Kemel asi nezůstane na dvoustraně sám, pokud jsem se nestrefil s V. Teichmanem jako strip/érem, jistě bude dál fungovat jako portrétista či ilustrátor. A Filip Škoda? Uvidíme.

IVAN HANOUSEK

V následujícím čísle Mirek Kemel reaguje na „Událost roku“ vcelku poctěně - a dodává toto: „Jiráňkovské“ nasazování konkrétních tváří běžným pajdulákům... To, že jsem s

personální karikaturou v tomto stylu začal dříve, než Jiránek, lze doložit. To, že jste si toho nevšimnul, Vám nemám za zlé. Já publikoval málo a v časopisech s daleko menším nákladem, než pan Jiránek, který toto pojetí karikatury bezesporu proslavil. Pokud tuto nepravdu ovšem šíříte dál, a to zejména mezi mé kolegy, musím se sám sebe zastat, protože to za mne nikdo jiný neudělá. **Mirek Kemel**

Kdo je kdo / Irina Iosip (Rumunsko)

Malířka, karikaturistka, vdaná, žijící v Bukurešti - taková je **autorka vedlejší péefky**, poslané do světa od dámy jménem **Irina Josip**. Jak jste si všimli, začali jsme tento rok připomenutím ženského hlasu v kresleném humoru bez hlasu. Pardon, beze slov. A jak vidět, **ženy se beze slov obejít dokáží** (některé!) a přesto dokáží zůstat ženami se vším všudy. Ženské citění je cítit z kresby (je méně agresivní) z námětů (je tu nějak víc kytiček a dětí - někdy v podobě mužů...) a také z hrdinek - velmi často jsou hlavní figurkou nejen této ženy - jiné ženy.

Rumunka stihla nejen kadeřnici, ale i publikovat své cartoons a další výtvarné práce v místních časopisech, ale i v dalších zemích. Začala lví spár do magazínů v Srbsku, Řecku,

Polsku a dokonce ve Španělsku. Prosadila se i na soutěžích, do katalogů s kresbami pro výstavy v Rumunsku, Itálii, Turecku, Číně, Polsku, Belgii, Srbsku, Chorvatsku, Řecku, Íránu, Portugalsku - a než tohle dopíšu a vy dočtete, určitě přibyla nějaká další soutěž v dalším státu... Ceny zatím sbírá poskrovnou, např. special

mention na Cartoon Festivalu Barciany 2003 v Polsku a také na FreeCartoonsWeb International Cartoonet Festival 2002 v čínském Taixing. Je členkou *Romanian Artists Association* (UAP – FP).

A máme tu na ni i spojení: E-mail:

irina_iosip@yahoo.com

A ještě zůstaňme v Rumunsku!

Víte jak vypadá rumunská hlava státu? Rumuni si řekli, že nedostatečnou povědomost světa o jejich prezidentovi pomohou odstranit. Na www.strankach.srbskeho-publicisti-a-cartoonisty-mazo-se jsme objevili podivuhodnou výzvu:

Nakreslete rumunského prezidenta. Po kreslení Caragiale, Eminescu, Žikišona a dalších slavných (hlavně rumunských) osobností kultury, sportu i politiky, nyní přichází s novou výzvou cartoonistům portrétistického zaměření:

The Portrait or Caricature of Romanian President

Cartoonists Asociation from Romania ask you a SPECIAL FAVOR: Udělejte, prosím, **portrét nebo karikaturu rumunského prezidenta** jménem **Traian Basescu**.

Více o tomto muži najdete na http://en.wikipedia.org/wiki/Traian_B%C4%83sescu and <http://www.presidency.ro/>. If you will accept our ask, please send it by e-mail at crn@rdslink.ro and caragiale.2006@yahoo.com, **scanned at 300 pixels/inch or more, preferable JPEG**.

Předlohu - fotky Traiana Basescu - hledejte na: <http://www.cartoon-crn.com/basescu>.

Jako nápad je to jistě dobré. Proč vlastně ČUK nepožádal doposud světové cartoonisty, aby zdarma karikovali nepříliš světoznámé naše p. t. pány *Klause* či *Švejnara*?

Z pošty / Bernd Alešovi (a ing. arch. nám všem)

Hi Ales,

we would like to invite you and examples of your fantastic artworks to: www.toonpool.com - a new user generated website for presenting, commenting and rating illustrations, designs & cartoons. It is absolutely open and free of costs, please add your contact dates. It contains a small number of members yet but will increase day by day...

Peace & Smiles, Bernd Pohlenz, Cartoonist

Tak se tam sami podívejte - a uvažte; technicky vzato to tam má Bernd docela pěkně...

Blíženci / Jitat Koestana je *divný ptáček*... nebo ne?

Karikaturista, který upoutal naši pozornost svou exotickou účastí už při II. ročníku pražské soutěže Fór pro FOR (museli jsme tenkrát shánět pro výzdobu sálu také indonézskou vlajku!) už se - jako jeden z velmi mála autorů této nadobyčej lidnaté asijské země na tisíci ostrovech účastní nejméně druhou desítku let mezinárodního srovnávání. A vede si dobře, nejen co do účasti, ale i co do postupech mezi vybrané autory, jeho obrázky se dostávají do katalogů a dostává se jim dokonce i cen.

Vede si dobře... no, to je právě ta otázka. Nevíme o jiném autorovi ze světové špičky, jenž by byl tak často spojován s plagiáristem, resp. s opisováním nápadů od druhých. Jenže Jitat Koestana je obvykle právě tím druhým. Před ním totiž už někdo stejný vtíp nakreslil - jedno zda před deseti lety, či zrovna před rokem. Na rozdíl od Číňanů a jiných naivních začátečníků neobkresluje už úspěšné vtipy, ale jejich náměty maličko pozměňuje, doplňuje, transformuje do jiného prostředí nebo pro jiný účel - dle námětu té které soutěže.

Vybrali jsme tedy tři takové dvojice, vtipné párečky: vlevo vidíte původní verzi a vpravo tu od In-

donézana. Posoudit můžete sami, zda jde ještě o inspiraci či rozvinutí už známého tematického poupěte do nového voňavějšího květu. Z obstarožní (!) flinty vyrážejí i po letech růže. Holčička se houpe nad pařezy na neexistující větvi, div ne jako nějaká Kazanevského opice. A proslulý Munchův *zdešenec* se už zase léká Postruzinova exhibicionisty...

Na náhody to - viděno takto pohromadě - moc nevypadá. Je skoro jisté, že si Koestana rád prohlíží soutěžní katalogy. Jako způsob tvorby to samosebou dává jistý smysl. I když - zrovna nadšení z toho asi ti „původní“ autoři být nemohou...

GAG-men

KomiksNews #52

Komiks jako pozoruhodný kulturní fenomén se v loňském roce dostával do hlavních médií překvapivě často. *Respekt* věnoval spoustu prostoru ukázkám z amerického komiksu o Miladě Horákové i autorům Generace Nula, *Česká televize* přinesla reportáž o „gotickém komiksu“ v sakristii kostela Sv. Benedikta v Krnově, v *Právu* vyšel obsáhlý text Tomáše Hibiho Matějčka Dobrý komiks není pro blbečky atd. atd. Řada zajímavých materiálů vyšla i coby mediální ozvěna loňského KomiksFEST!u: rozhovory s Davidem B. (např. Lidové noviny, MF Dnes, Deník, Český rozhlas, A2, Aktuálně.cz...) nebo Mawilem, Českému rozhlasu se zpovídala Lucie Lomová, Reflex věnoval festivalu velkou

reportáž... A to už nemluvím o tom, že do kin za patřičného mediálního ohlasu vstoupila veleslavná **Persepolis** a Milan Kruml vydal své zpackané **Dějiny komiksu**. Úplný výčet by byl předlouhý. Proč to však zmiňuji? Už po prvních dnech letošního roku je jasné, že komiks bude novináře zajímat i nadále.

Ku příkladu na obrazovky veřejnoprávní televize pronikl letos už minimálně třikrát. Hostem pořadu Před polednem byl **Jaromír Švejdík**, který mluvil zasvěceně nejen o své novince Bomber, ale i o Persepolis nebo Generaci Nula.

Reportáž ze 7. ledna pak označuje vzácnou **Velislavovu bibli** z doby Karla IV. za první český komiks. Soubor jemně kolorovaných perokreseb vyšel v novém vydání a nákladu 190 kusů a před kamerami se svým prvním číslovaným výtiskem ochotně zapozoval i prezident republiky.

A v neposlední řadě si v ČT všimli stého výročí úmrtí jednoho ze zakladatelů moderního komiksu **Wilhelma Busche** (1832-1908). Za jeho bezesporu nejvýznamnější dílo je dnes považován **Max a Moritz** – o dvou škodolibých darebech, kteří s nevyčerpatelným elánem trápí zvířata, ničí věci a dělají naschvály učitelům. I přesto, že nejde o mravokárný příběh, dopadne zlobivé duo velmi špatně – semele je mlýnské kolo. Pozoruhodná jsou i česká vydání komiksu, kterému ještě chybí charakteristické bubliny: **Jan a Jíra** v Jíchově nakladatelství v Brně v roce 1944 nebo **Vít a Věna** v SNDK v Praze v 1959.

Vhrstí

Malý slovník katalogů / “Ka“ jako Karpik – čti kapřík – 2007 (Polsko)

Žádný katalog z polského „Kapříka“ (v listopadu 2007 už vyšel pátý od vzniku soutěže v Niemodline) v recenzentově knihovničce dosud není. A tak si nemůže jednotlivé ročníky položit vedle sebe, vyjádřit se k jeho předchůdcům a pokusit se zachytit jejich vývoj. Možná si však z GAGu vybavíte, jak svého času **Witek Mysyrowicz** vtipně kritizoval tamní „známkové“ obrázky. Tentokrát však tentýž kreslíř při svém hodnocení uplynulého roku na polské scéně Karpika už zařadil mezi plusy. Soutěž pochválil a napsal mj., že: „*Po mojej drugoczącej krytyce katalogu (choć nie wiem na ile w jej wyniku) tegoroczny katalog jest już o niebo lepszy. Wydano też kalendarz ścienny z nagrodzonymi pracami (...) Widać dużą pracę organizatorów. Brawo. Tak trzymać! Choć może być jeszcze lepiej.*“

Stojí snad za to, přiblížit vzhled i obsah tohoto katalogu čtenému p. t. čtenářstvu e-GAGu aspoň takto individuálně, díky laskavému zapůjčení **Jiřím Novákem** z Kolína.

Jiří patří k těm pěti českým kolegům, kteří neváhali nijak zvlášť finančně lukrativního Karpika obeslat – a udělali

dobře. Protože soutěž organizovaná **Michałem Graczykiem** má velmi dobrou úroveň pokud jde o účastníky i o do katalogem prezentovaných děl. Sborníček s přiděleným počtem 54 stran zachází rozumně, věnuje maximum obrázkům - a na dlouhé slovní výlevy si nepotrpí.

Mimo sponzorských stránek jsou tu vlastně jen dvě strany drobného textu – a jsou věcné: patří seznamu vítězů, jménům porotců a listině účastníků. Souhrnná čísla se tu nevyskytují, asi je najdete v rubrice *Výsledky* v loňském ročníku e-GAGu a tak jen odhad, že polských autorů, pro něž je soutěž jistě vítanou příležitostí se setkat na rybích hodech, je přes šedesát a ze zahraničí jich do soutěže poslala obrázky více než stovka - nejvíc Němců (10) Turků (8) a Rusů (7), Srbů (6) takže naše účast (a bulharská a rumunská) patří k těm středně silným „pětimužovým“... Krom J. Nováka jsou tu jmenováni **P. Starý**, **M. Fojtík** a **O. Hejzlar** (tato čtveřice je zastoupena v sešitu obrázky) a s nimi **R. Kubec**. Ze členů ČUK se ještě účastnili **P. Taussig** a **J. Tomaschoff**, ze slovenských abonentů GAGu zde má svůj výtvarný příspěvek **J. Valter**.

Katalog začíná obvyklým způsobem – tedy třemi nejvýše oceněnými pracemi a následně těmi „diplomovými“. V první trojici jsou dva Poláci - vítěz **P. Kuczynski** a druhý **Sl. Luczynski** s rovněž druhým ukrajinským **J. Kosobukinem**. V desítku diplomantů je to pět na pět pokud jde o skóre domácí – hosté. Oceněné práce mají pro sebe každá celou ležatou stránku (formát typ Písek) další obrázky jsou pak obvykle po dvou na stránce až do str. 34. Následuje 17 stránek tištěných pouze černo- či še-dobíle, když ta osmnáctá obsahuje propozice příštího – už 6. ročníku. Tady je jasné, že ekonomická rozvaha více barevného tisku nedovolovala, neb i zde rozmístěné fóry z větší části prozrazují svou soutěžní barevnost... Totéž lze říci o „vazbě“, katalog není ve hřbetě šitý ani lepený, jen stolněkalen-dářově prodrátovaný. Což samo o sobě jistě neva-dí, ale pokud by se to rozmohlo (viz Ecce libris!) dělalo by to už dost problém při umístování v knihovním regálu (spirály jsou většinou širší a takové-to katalogy je nutno prokládat jinými svazky) Ne-mluvě o tom, že knížečku poté nelze lehce identifikovat podle nápisu na hřbetu – žádného ony nemaje.

Vtipům, kterých je v katalogu na osmdesát (tedy asi dvakrát více než jich nacházíme třeba v katalogích Fórum pro FORu) nelze vyčítat úzce rybí tematiku - neb takové bylo, je (a bude) zadání. A co se týká nápadů? Těžko soudit, vždyť ryby už po století plují stojatými i proudícími vodami kresleného humoru a rybáři je loví pod bedlivým dohledem nejlepších přímořských i vnitrozemských karikaturistů. Jen za uplynulé čtyři roky se tak určitě řada dobrých nápadů vyčerpala - známe to ze zlatonosného „piva“ v Prešově. Do tradice Zlatého soudku však niemodlinské mezinárodní soutěži ještě dost chybí a tak se ještě pořadatelům určitě podaří vylovit i v příštích letech hodně povedených rybářských fórů...

A ještě pochvala: další použití poněkud už v karikatuře vyčerpaného symbolu tužky v úloze logopoutače, viz obálka, je v tomto případě funkční a proto zdařilé. (IH)

Kresby: Jiří Novák a Pavel Starý

Dodatek: v polské galerii „Na Tynku“ v Klubu 22 v Tarnowskich Górach, ul. Czarnohucka 22 bude od 18. 1. 2008 k vidění „Satyra z 40 krajów świata – Karpik – międzynarodowy konkurs rysunku satyrycznego“. Na výstavě se představí reprezentativní výběr z dosavadních pěti ročníků Kapříka...

Citát na tento týden

Karel Schwarzenberg o humoru

„Strany, které smysl pro humor neměly a byly vždycky strašně nudně vážné, způsobily v politice největší neplechu. Ani komunisté, ani nacisté neznali smysl pro humor, nikdy se moc nechechtali, nebyli schopni si ze sebe udělat srandu. Když

máte smysl pro humor, vidíte, v jak směšných situacích se ocitáte. V okamžiku, kdy se všichni berou příliš vážně, nastupují cestu k šílenství.“

Karel Schwarzenberg, ministr zahraničí ČR (MfD-Víkendy str. C1; 12. 1. 2008)

Malá recenze na... / ...další soudní síně

Hanáček už počtvrté v taláru

A současně v hospodě, což je poněkud přiléhavější, byť ne tak přitažlivé jako bizarní představa kolegy v soudcovském hávu. Hanáček se do „**Hospody U taláru**“ jako ilustrátor vypravil už počtvrté. Pokud si myslíte, že o jeho ilustrování edice **Malá tajemství soudních síní** referujeme v každém e-GAGu, je to omyl – činíme tak pouze každý měsíc. Tak čiperní jsou vydavatelé a tak rychle se musí ohánět perem kolega **Pavel Hanáček**, aby nebyl brzdařem prů-bojného *Havlíček Brain Teamu*.

Recenzent se na tomto místě musí přiznat, že má svůj zavařený notebook v havarijní přestavbě a tak v provizorní pracovně nemá přístup k někdejší notickám o předchozích kouscích. Spoléhá proto pouze na svou paměť, když se odvažuje tvrdit, že teprve čtvrtý svazek – co do využití Hanáčkova výtvarného potenciálu – je konečně tím adekvátním. Že se tedy vydavatel počal řídit radami zkušených osob (třeba i těmi udělenými edYtorem v GAGu, nejspíš hned po druhém svazku) a ilustrátorovi nyní poskytuje jak dost stránek, tak na nich potřebný prostor. Což je ku prospěchu jednak dílu samému – je vzdušnější, už při prolísování lákavější; tak obrázkům – jsou čitelnější a je jich víc...

Konkrétně patnáct, nepočítaje tu barevnou, zbytečně umrněnou na obálce. Jelikož ilustrovaných případů je tučet, je zřejmé, že ke každému autor vyhotovil jeden obrázek.

Na pořích hodně zmenšené ukázce vidíte, že se k tomu vydal dnes už bohužel málo vídanou cestou někdejších ilustrovaných románů (nejen těch do kapsy) – kresby doprovází k nim patřící úryvky z příběhu. (Zde: „**Tohle vám žádný dobře cvičenej rotvík neudělá.**“)

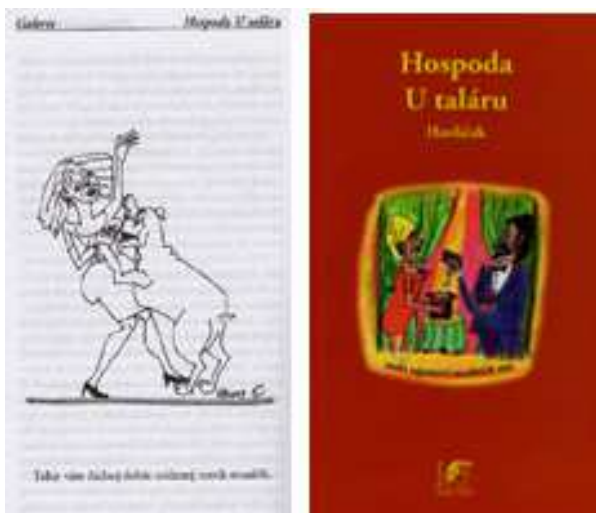
Časem snad dojde i na to, že si pod tlakem soudní moci podá ilustrátor dovolání ke grafikovi a ten rozhodne o dalším jednotném postupu. Hanáček poté, u vědomí, že má pro každý obrázek celou stránku, bude ho také moci patřičně zkomponovat, pane žalobče.

K Hanáčkově dílu je těžké se vyjadřovat, neb to nemá vcelku smysl. Jeho vyhraněný styl poznáme z dálky a probrali jsme si ho všichni mnohokrát i zblízka. Na vernisážích, u vína, v hospodách u půllitru. Starého psa nové kousky nenaučíš, autor prostě takto kreslí a komu se to nelíbí může si... najít jiného kreslíře. A že jich existuje. Komu se to naopak líbí, měl by využívat služeb Hanáčka tam, kde je jeho největší síla - v karikaturní charakteristice figurek i figur (a jak víme, tak i těch konkrétních).

Jistě jste si také povšimli, že se v našich knižních recenzích úskostlivě vyhýbáme jakémukoliv hodnocení textů, nejde-li o texty týkající se přímo karikatury a příbuzných žánrů. Neučiníme tedy výjimku ani dnes, přestože si dovoluujeme subjektivní poznámku, že způsob, jakým je tentokrát publikace komponována a i jinak vyvedena, z celého kvarteta působí nejlépe – aspoň jde-li o kategorii „*readersfriendly*“-vosti. No, ale s definitivním soudem počkejme až na další svazek; člověk nikdy neví - třeba v něm Pavla Hanáčka vydavatelé svléknou „z taláru“ a pošlou ho „do tepláků“.

(GAG-men)

Obálka a kresba z knihy

JIRÍ SLÍVA (1947) mohl k loňskému roku připsovat hvězdičku nejen kvůli kulatým narozeninám. V jeho závěru mu vyšly další dvě knížky, z nichž *Co dřív* je kresbami provázeným básnickým sběrem od roku 1971 – a některé verše stejně hravé a (sebe)ironické jako jeho kresby jsme vybrali do tohoto Salonu. V předvečer výročí VŘSR – 6. listopadu 2007 – se však také stal nositelem Řádu Bílé opice (viz snímek), který jako pandán Řádu bílého lva uděluje Česká unie karikaturistů. Udělen mu byl: *Za vytvoření originální autor-ské značky, nesoucí tvorbu jedinečnou po stránce obsahové i formální. Za šíření povědomí o kresleném humoru jako o plnohodnotném uměleckém oboru. Za vynikající reprezentaci českého kresleného humoru v zahraničí.*

Do archívu / Salón v Právu: Jiří Slíva 60

V kulturní příloze Práva zvané **Salón** (těšící se, na rozdíl od samotného deníku se zprofano-vaným názvem, jistému uznání pražské intelektuální veřejnosti) vyšel u příležitosti vydání obou **Slívových** knižních novinek materiál o autorovi (viz níže) v němž zaujímá významné místo nejen znak ČUKu s opem vyplazujícím na svět jazyk za oceněným autorem, ale i zmínka v textu o udělení řádu B. O. v předvečer oslav VŘSR včetně toho „za co...“. Ve zmenšené podobě si můžete článek prohlédnout a vybranou passage i přečíst na vedlejších skenech. (G)

Připomeňme si tu, že na udělení stejné Výroční ceny ČUK o rok dříve, byť šlo o kmenového autora *Práva* kolegy *Vladimíra Renčína*, stejná redakce (přes pozvánku, zaslané podklady i informace ČTK) adekvátně nereagovala.

Aktuálně /a s humorem/:

Za dobrotu na žebrotu. Tak to vidí edYtor těchto stránek. Když objevil jakýsi nový (a dobrý) cartoonistický portál, kde z nejbližších mezinárodních soutěží chyběl Golden Keg v Prešově, jehož uzávěrka se rychle blíží, neváhal a poslal jim jeho pravidla - anglickou verzi. Na dané adrese <http://caricaturque.blogspot.com/2008/01/golden-keg-2008-slovakia.html> reagovali vzápětí. A jak se můžete sami přesvědčit jedním kliknutím, edYtor je uveden pod propozicemi jako informátor o tradiční slovenské soutěži pro světové cartoonistické tvůrce! A - probůh! - tento portál navštívili už zájemci ze 102 států! Pro zají-mavost, zaznamenali na něm také první dvě návštěvy ze Slovenska. (g)

Slawek Luczyński 2008

Velký nástěnný kalendář na dvanáct měsíců vydal i na letošní rok polský karikaturista **Slawomir Luczyński** z Pabianice - jsou na něm nejúspěšnější vtipy z autorovy loňské tvůrčí úrody včetně fóru s Pinocchiem na rybách z Karpíka 2007 - II. cena. Připomeňme si z textu, který v kalendáři nechybí, že autor (ročník 1953) a někdejší člen předsednictva SPAKu má na svém kontě už 48 cen z mezinárodních a dalších 35 z domácích soutěží cartoonistů. Jméno dvojnásobného nositele polského „Erika“ (malé verze) znají čtenáři polských humor-ných časopisů, nechybí ani v žádné novější publikaci o historii polského *rysunku satyrycznego* a největší sbírku jeho kreseb má - dle uvedeného textu - pařížské Muzeum novodobé historie. (ih)

KdoKdeKdyCoJakaProč... / Srpen 68; pf.08; ...

Humor na Ořechovce

Filmový „Festival magických osm na Ořechovce“ (26. - 29. ledna t. r.) se v lednové „Šestce“ (to je radniční měsíčník Prahy 6) prezentuje na předposlední stránce v posledním odstavci takto: „Filmový program doplní úvody historiků, panelové diskuse a výstava v předsálí kina, která představí **dobový**

kreslený humor a plakáty“. Podrobnější informace naleznete na www.kino-orechovka.cz. O ČUKu tam však zmínku nenajdete, ba ani logo, byť výstavku zajišťuje **Kobra**.

Naopak naše „Švýcarka“ **Jitka Holečková** se rozhodla spojit své osobní p. f. 2008 s logem ČUKu zcela - viz obrázek.

Časopisy / ČUK v měsíčníku Biblio

Vydavatelství Grand princ vydává několik časopisů přímo či nepřímo inzertních - zdarma. Viz také jeho www.grandprinc.cz.

Mezi ně patří od loňského roku Grand-Biblio, který se věnuje knihám. V posledním loňském devátém čísle jsme s potěšením objevili vedle kmenového Urbance také příspěvky od členů ČUK. Urbanec, jenž nastalo (?)

obsadil hlavičky, špičky stránek a závěrečný strip, málokdy formou a obsahem (knihy) splňuje očekávání náročnějšího čtenáře (i když zdarma, tedy přesto náročnějšího konzumenta). A tak nyní dostal protiváhu. Článek našeho předsedy Břetislava .Kovaříka (v rubrice KUK) se týká výstavy Ecce libris, která se "rozjela" po zemích českých. Doprovází ji fotoska z prachatické vernisáže. V časopise jsou pak tři jeho "knižní" kresby a jedna od Luboše Lichého. Poněkud utrpěly miniaturizací na rozdíl od vtipu Mirka Bartáka (z katalogu), kterému nemůže ublížit snad nic. Dále v čísle, nikoli neobvyklý, Franta Kratochvíl ve dvou počítačových (?) variacích na pražskou knihovnu a ze Sorry přetištěný Hrdý. Recenzenj sice nečetl všechna loňská vydání, přesto účast členů ČUK považuje za blýskání na lepší časy periodika. Další číslo 1/2008 padesátistránkového magazínu má vyjít 29. ledna. Žádejte zdarma a hledejte na stojanech, má být k dostání také na nádražích a ve vlacích, též v sídle vydavatele: Praha 3, Vinohradská 138. A dá se objednat i přímo u vydavatele za režijní částku poštovního Kč 256.- za všechna čísla.) (**Jan Koutek**)

Na obr. obálka č. 6/2007

Knihy / S autory ČUKu: „Vesele do Nového Roku“

Epochální Neprakta 2007/8

Možná si to neuvědomujeme, ale po Ladově a Sekorově se „typicky česká“ linka veselých kresby v posledním půlstoletí dá bez velkých problémů nazvat linkou nepraktovskou. A tuto její epochu shrnuje i jedno nakladatelství s přílehlavým názvem. Nakladatelství Epocha se rozhodlo ještě za života **Mistra Nepraktky** – tak totiž prezentuje nakladatelský marketing našeho kolegu Jiřího Wintera – vytěžit autora jak jen to jde. Už už koncem roku ohlásilo několik nových knižních vydání a také jednu novinku s Nepraktou. Pomineme-li ilustrované knížky spisovatele M. Švandrlíka (*100 hororů a Vzpomínky*) zůstává tu dotisk: „*Nepraktův atlas sexu*“ s přípodotky Radima Uzla a také nové vydání Švandrlíkových „*Černých baronů*“, jež údajně: „*vychází poprvé se všemi původními ilustracemi – kolorovanými pro nové vydání Mistrem Nepraktou – kreslenými knize na míru*“.

V řadě **Neprakta do kapsy** po prvním svazku „*S Nepraktou v hospůdce*“ /80 str, za 129/ nakladatel s druhým svazčkem nazvaným „*S Nepraktou za zvířenou*“ cenově pětivrdil /88 str. za 139,-/. Edice postupně seznamuje s kreslenými vtipy MN na různá témata – tato tedy je o zvířatech /nejen domácích/ a jejich chovateli. Pro čtenáře by ovšem bylo užitečné před jejím zakoupením vědět, kolik z těchto obrázků tvoří ty dosud knižně nepublikované. A naopak: kolik jich už mají ve svých knihovnách díky jiným výběrům z Nepraktova díla... ®

Lichý nejen obálkový

Nakladatelství Beta-Dobrovský ohlásila na přelomu roku dvě novinky v oblasti humoru, tradiční Jíchův *Prevít* se už podruhé vrhl na studie a jistá Heřmanová sepsala legraci o *návštěvách*. Pokud jste si knížky útlých pejprbeků dosud spojovali s obálkami od **Lubomíra Lichého**, nemusíte na tom nic měnit. Dle anonce lze kolegovy kresby najít také uvnitř svazků. „*Prevít na studiích*“ je na pulty provázen textem „*stejně tak vás pobaví i skvělé obrázky Lubomíra Lichého, které vyprávění doprovází*“. A „*Návštěvy se nežerou*“ zdobí

anonce: „Povídky doplňují neméně veselé a vtipné ilustrace známého karikaturisty Lubomíra Lichého“. A do třetice cosi o Lichém, tentokrát z již déle trh děsícího titulu „Říkali mi šulíne“: „O báječný ilustrační doprovod se postaral Lubomír Lichý“. Pro úplnost: každý z titulů vás přijde bez jedné koruny na dvě stovky.

Dokument / Nadační příspěvky z NIF

Provozujete-li někdy onu pokleslou zábavu a zadáte si do vyhledávače Googlu „Česká unie karikaturistů“ neobjevíte obvykle nic podstatného, ale naopak docela zajímavé, dosud skryté souvislosti. Tak třeba na stránce jakési nadace litfondu (asi?) - viz níže uvedená webadresa - si můžete přečíst mikrotragédii z r. 2002 - dojemný příběh publikace za půl melounu s rychlým koncem... /to SR nebude Slovenská republika, ale třeba Správní Rada/

<http://www.nclf.cz/stranky/almanachy.htm>

67. 300 salonů kresleného humoru /1970-2002/

Česká unie karikaturistů

občanské sdružení

/500 stránková publikace představující cca 140 autorů kresleného humoru s průvodním textem v českém, slovenském a německém jazyce./

požadavek: Kč 500.000,-

rozhodnutí SR: 0,- Kč

Ze Slovenska / Peníze dorazily z Košic

Kalendář plný fórů Bojničana

Neinvestiční fond „Úsmev, šťastie, dobrá věc...“ trochu klame tělem. Protože svým způsobem přece jen investuje – a to do humoru, což je dobrá investice, neb s úsměvem... atd.

Ing. **Štefan Kabát** z Košic, správce tohoto neinvestičního avšak – jak vidět – velice investigativního fondu, se ČUKu pochlubil, že „podpora kresleného humoru a vydávanie kalendárov kresleného humoru (v tomto roku už ósmý kalendár) je jednou z činností nášho fondu.“ Konečně více informací lze nalézt na adrese: www.usmevstastie.sk.

Co nejvíc potěší, je fakt, že jde o humor kreslený – k listu byl přiložen kalendář na rok 2008 od karikaturisty **Fera Bojničana** (a slovenského spisovatele Jana Mičucha). Stolní týdenní kalendář (viz prvý obr.) je zároveň pěkným p.f. 08 fondu – letos je věnován finální tématice. Název „Peniaze a peněži...“ (pro korektorku: slovo *peněži* je pro autora záhadou, ale není to překlep!) zdobí barevný, podlouhlý a subtilní produkt, tištěný na lesklém pěkném papíře.

Možná je recenzent v oblasti stolního kalendářnictví poněkud nedovzdělán, ale technická konstrukce produktu ho ohromila. Na obvyklé spirálové „hrazdě“ se totiž mohou točit současně hned tři borci: vlevo vtip, uprostřed týden a vpravo ještě měsíček. Snad to pro čtenáře bude srozumitelnější při pohledu na náš druhý sken... Vtipy od Fero Bojničana i měsíční kalendárium jsou oboustranně na 6 kartičkách a tedy shodně po dvanácti. Prostředky jsou samozřejmě na lístcích sedmadvaceti, aby pokryly potřebných 53 týdnů... Nevím, jak velkou to má jinou výhodu mimo té „úsporné“ tedy šetřící papírem. Napadá mne pouze, že kdyby se mi jeden z měsíčních vtipů zalíbil více než jiné, mohu si ho nechat na očích dle libosti – a naopak: nějaký fórek mému oku nelibý, přeskočit... Nechybí ovšem (na úvod a na závěr) ani pár listů přes plný formát, tj. 25 cm na šířku. Jedna ze stránek představuje oba autory – hlohovecký Bojničan (ročník 1960), fotograf, který „konvertoval“ ke cartoonistům, v roce 2002 vydal na Slovensku prvé CD kresleného humoru. Je znám čtenářům GAGu hlavně jako orga-

nizátor soutěže o „Fraštický trn“ a též coby člen skupiny Povážský čtyřlístek“. A my k tomu můžeme s potěšením dodat, že Bojničan na oplátku zná GAG, jehož je e-odběratelem.

Art pro fór, s. r. o., která kalendář produkovala odvedla velmi slušnou práci, kartičky se točí kolem osy lehce a bezpečně, základní podkladový obrázek s měšcem, dolary a eury je decentní a nepřebíjí kalendárium.

Bojničan odvedl též slušné dílo, jeho obrázky jsou jasné a zřetelné, žádné jemné kompozice, které by nepřežily bez úhony na srozumitelnosti potřebné velké zmenšení. Náměty jsou odpovídající tématu, žádné intelektuální šarády, ale většina z nich je původní a pokud jste už někde viděli fór s uklízečkou, která zametá před bankou (co asi tak, že?) tak i ten je invenčně

inovován (o odhozené pistolky)... Ještě, že nemusel autor na téma peníze vymýšlet vtípů přes padesát, to už by asi bylo horší.

Jenže on vlastně musel vyplodit i další tucet malých pérovek na ty nejmenší kartičky vpravo. Vyřešil to dvanáctidílnou historkou, tedy pokračovacím fórem, který možná běžnému uživateli unikne. Ale když jste hračička, můžete si příběh chlapíka na cestě, jenž dostane hlad a tak si zamane vyžebrot nějakou tu korunu a na konec... no, pokud jste hračička, můžete si ji na kalendáři „přehrát“ až do konce. Pozoruhodné je, že ty obrázky na sebe opravdu navazují jak mají, což potěší. Další kousek: některé kartičky jsou přehnuté a založené - v nich ukryt fejetonek. Není to tak dávno, co realizace podobného úkolu byla nad duševní schopnosti grafika a správné zařazení obrázků nad možnosti běžné tiskárny.

Na závěr ještě jedna důležitá poznámka: údaje o tom, co je vlevo a vpravo v kalendáři se týkají jen prvního půl roku. Ve druhé půlce je to přesně naopak.

Vydavateli přejme, aby ho štěstí neopustilo a úsměv nad tím, že udělal dobrou věc, aby mu nezamrzl na rtech. No a peníze? Ty přece nejsou všechno...

Ze světa / USA, Čína, Polsko, Německo, Rumunsko

Steinberg žije !

Přestože se mohlo zdát, že podobně jako u Topora se smrtí výtvarníka víceméně zavírá voda nad výstavami a publikacemi, potěšilo mne, že v případě Saula Steinberga se dějí věci. Jakožto bezdětný odkázal celé dílo Steinbergově nadaci (The Saul Steinberg Foundation), lze najít na adrese: <http://www.saulsteinbergfoundation.org>. Tato po nějaké době archivování, třídění a projektování rozjela sérii výstav po USA a Evropě. Nás může zajímat časový a geografický rozvrh, kde a kdy se bude výstava nacházet na našem kontinentu: Začne 6. květnem v Paříži v Nadaci Cartier-Bressona na Montparnassu /do 27. července/. Pak se přesune do Curychu /Kunsthau, 16. srpna až 2. listopadu/, následuje Dulwich Picture Gallery v Londýně 26. 11. až 15. únor 2009, a zakončí pouť v Hamburku od března 2009. Myslím, že by nám tudy alespoň v některém z těch měst nemusela ujít.

Zároveň vyšla koncem r. 2006 nová Steinbergova monografie nazvaná *Illuminations* (vydal Yale University Press, 65 dolarů, 288 str.) a je v ní na 300 obrázků, prý taky spousta dosud nepublikovaných dokumentů, skic, fotek atd. Lze si najít na stránkách nakladatelství.

Jiří Slíva

Poláci kontra Crihana

Kontroverzní rumunský karikaturista (mj. vítěz pražského FóproFORu před dvěma lety) F. D. Crihana o sobě dává neustále vědět. Ovšem jeho aktivity už přesahují Balkán, který se ukazuje na jeho agilitu příliš těsný. Nejprve začal rozesílat své Rumunské Noviny, pak začal žádat po světě o nejrůznější publikace a časopisy pro jakousi tamní cartoonistickou sbírku... Na to se rozešel ve zlém s rumunským spolkem cartoonistů a vstoupil do FECO Řecko (?). Nyní k nám dospěla zpráva z Polska: o výstavě, která má být svého druhu konfrontací mezi pěticí polských „rysownikow“ a Rumunem jménem Florian Doru Crihana. Několikanásobný laureát polského Satyrykonu - na snímku vpravo ho vidíte na předpředloňském ročníku v Legnici, požádal o toto srovnání pět polských karikaturistů. Co zatím víme, má to mít podobu bukureštské výstavy. Kdo však bude Polsko reprezentovat v této přesilové hře, není zatím známo. Nutno ovšem dodat, že celá akce má docela vysoko po-stavené patrony: Ministerstvo Kultury Rumunska a Polski Konsulat Ge-neralny v Bukurešti. (ag; snímek: GAG-foto)

Tomaschoff ve Weltu / Jan Tomaschoff für DIE WELT

Obrázky kolegy Jana Tomaschoffa ke dni v německém deníku Die Welt najdete na adrese: **debate.welt.de**. Pak je třeba na horní liště kliknout úplně vpravo na: Karikatur. A je to!

Jsou tam k vidění desítky a desítky obrázků, převážně k aktuálnímu životu, ale pokud můžeme z letmého pohledu soudit, tak ne přímo z velké politiky.

Tak třeba 20. 12. 2007 v 07.04 hod.:

- Mohu vám pomoci přejít přes ulici, stará mamičko? (Babičko?)
- Je mi teprve 42!

Slibná zpráva ze Zelené Góry:

V polské Zielonej Górze bylo zaregistrováno *Lubuskie Stowarzyszenie Miłośników Działań Kulturalnych „Debiut”*, jehož předsedou je **Ryszard Błażyński**. Jedním z cílů sdružení je *poprowadzenie i organizacja w ramach „Galerii Krzywe Zwierciadło”* společně s dalšími aktivitami kolem *Międzynarodowego Konkursu na rysunek satyryczny*. Přeloženo do češtiny to znamená, že bychom se odtamtud mohli dočkat propozic letošního 10. ročníku soutěže, kterou známe z nedalekého **Kožuchowa!** (mh)

VVVV - Varšavské výstavy výtvarného vtipu

V polském Muzeu Karykatury až do 11. 2. visí výstava ke 20 letům SPAKu, ale už se chystají i další. Galerie „Mlynek“ Domu kultury Dziedowska zve na výstavu slovenského autora **Kaza Kanaly** od 11. ledna do 5. února 2008. Rovněž na únor se chystá výstava v Domu Kultury "Zacisze" – tentokrát dvou polských špičkových autorů **Andrzeja Graniaka** a **Pawła Kuczyńskiego**. A Graniak navíc vystaví své vtipy také v Bielańskim Ośrodku Kultury. Připomeňme si, že na tomto místě se péčí Macieja Pietrzyka konává Ogólnopolski Salon Karykatury i Satyry. Byla též vyhlášena polská národní soutěž s aktuální olympijskou tematikou **"Pięć kólek nad Pekinem"** s uzávěrkou 14. 3. 2008. Je organizovaná dvojicí polských muzeí – karikatury a sportu... Poláci najdou pravidla soutěže na stránkách svého SPAKu – adresa: www.spak.art.pl)

Kazanevsky a jeho GAG: prodlouženo

Jeden z nejznámějších světových karikaturistů **Vladimir Kazanevsky** z Ukrajiny vystavuje v Cebulově galerii "Piranie dwie" (Klub Da Salvatore, Jarosław, ul. Słowackiego), své dílo pod názvem „GAG“ až do 25. ledna t. r. (SPAK-hc)

Katalogy v Číně.

Na stránce cartoons **Googlm** je možné v rubrice books najít zmenšeniny obálek více než padesáti katalogů posoutěžních expozic z řady zemí světa. Z **ČR** je tu pouze, ale hned dvakrát, zastoupen **Humorrest**, byť jen jednou identifikován a správně zařazen jako české dílo. Stojí za to si přiznat, že i člověk, jenž má docela slušnou sbírku těchto sborníků propadne zoufalství po zjištění, že z uvedeného množství zná (nikoliv má!) s bídou nějakých šest exemplářů... A nepomůže ani sebeutěšování, že ty, co má on, neznají třeba zase oni dálnovýchodní googlmáci... (G-m)

Viz: <http://www.googlm.com>

Výsledky / Turecko, Sýrie, Brazílie...

2007 - prosincové 1. "Nature and Man" Intern. Cartoon Contest - Turecko

1. cena: Valentin Georgiev / Bulharsko
2. cena: Umit Mufit Dincay / Turecko
3. cena: Louis Postruzin / Australia

2007 - Listopadové a prosincové 1. Intern. Cartoon Exhibition „Women“ (Žena) – Syrie

Monthly Prize November +
December

1. cena: Masoud Ziaei
Zardkhashoei / Irán
2. cena: Victor Mihai / Rumunsko
3. cena: Skaženik Dmitro / Ukrajina

1. Campos' Intern. Ecological Humor Exhibition - Brazílie

Theme: "Konec pitné vody ve světě"

1. cena: Duke - Brazílie /na obr./
 2. cena: Beto - Brazílie
 3. cena: David Vela - Španělsko
 4. cena: Xiao Quiang Hou – Čína
- Cena Campos City: Alicia Gomes – Brazílie

Propozice / Lucembursko

Intern. Contest of Caricature and Cartoon Vianden 2008 - Luxembourg (e-mail)

Les Amis Château de Vianden a. s. b. l. a Museum of the Caricature of Vianden zvou autory výtvarného humoru k soutěži na **téma**

The life at the medieval castle - Život na středověkém hradě

Deadline: 20. 3. 2008

Ceny:

1. cena: 2000 €

2. cena: 1500 €

3. cena: 1000 €

4x: Honorable diplomas + 1x Cena publika: 500 €

Počet: 3 práce via internet na adresu:

cartoon@caricature.eu

Nutno doprovodit informacemi o autorovi: first name, name, complete address, e-mail, phone and the title of each work.

Techn. podmínky: format JPEG, good quality a max. 500 KB na obrázek

Jury: z obdržených prací vybere 120 děl a vyzve autory k zaslání originálů na výstavu a do katalogu (by mail of the originals for the choice of the prizes and the publication in the catalogue. All these 120 originals will be shown in the exhibition.)

Formát: A4 (210x 297mm) a A3 (297x420mm), kvalitní papír, bez paspart. Na zadní str. veškerá data.

